

Latweefchu Uwifes.

Ur augstas Gewefchanas = Kummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 37. Zettortdeenâ 14tâ Septempera 1833.

No Zelgawas 9tâ September.

Schê laudis teiz, ka no beidsamahm Augusta mehnescha deenahm nekahdas besdeligas wairš redsamās; ja tahs teescham muhs jau buhtu atstahjuschas un sawu zellu us siltakahm semnehm usnehmuschas, tad mums gan schogabb agra seema gaidama. Taggad newarram Deewam deesgan pateift par to jauku, siltu un gaischu gaisu, ko mums pehz ta nemittejama leetus laika dewis, un kas jau pahru neddelas pastahwigi turras, muhsu lauzineekeem, kurreem schinni waffarâ arri deesgan behdas bija, par leelu preeku.

Padohms pee lauku=kohpschanas.

Râ leesu jeb nostrahdatu semmi ihfâ laikâ un bes suhdeem warroht pahrlabboht.

Mahza, ka tahdu semmi pawaffarâ buhs usplehst, un to ar tahm wissadu nifnu sahlu fehflahm, kas rijas rohnahs — pee kurreahm arri druzin ausu warr peelikt — apseht. Preeksch Zahneem, kad schahs sahles sahlf seedeht, buhs tahs noptaut un tohs spaitus us lauka pamest. Augusta mehnescha eesahkumâ buhs ohtru reisi noptaut, un kad labs leetus lijs wissu noptautu sahli wisswehlahki beidsamās Augusta deenās ee-art, bet tohs wellenus ne ezzeht. Zaur to lauks gaisu, sneegu un leetu jo labbaki eenemmoht. Pawaffarâ buhs tahdu lauku atkal ap-art, bes ezzeschanas, woi nu, kad semme wissfai noleefata bijust, wehl ohtru reisi to pahrlabboschanu grihb us to paschu wihs raudsicht, woi to ar labbibu apseht. Kad tikkai treschâ gaddâ pehz tahdas pahrlabboschanas lauku apsehjoht, tad warroht drohschi zerreht, ka ta wirseja semmes lahga spehku dabbujusi. Us scho

paschu wihs warroht arridsan smilfchu semmi par melnu semmi darriht.

Gan geldetu, pee kahda semmes gabbala isprohweht, woi schis padohms labs.

(No Rihges awisehm, ko Prowinzialblatt nosauz.)

Zilweks ne isproht Deewa darbus, bet Deews labbi darr, ko darridams un wiffas winna raddibas irr labbas.

Putni perrejama laikâ brihnum dauds muschu, ohdu, fahrpu un wissadu fuffainu apehd un isdeld. Rahds mahzihts dabbas ismannitais likke weenu pahri masu putnu wehrâ, kas weenâ paschâ stunda 40 lihds 60, un patt 70 reis sawu ligdu atstahje, un ar barribu atpakkat greesehs. Tâ winni darrija lihds waffaram. Kad rehkina, kâ ikweens katra reise tik weenu paschu gabbalu irr fehriš, tad warr dohmaht, kahdu pohstischanu weens pahris putnu pah deenu warr darriht.

Kad nu tahdus putnus gribbetu saudeht un isdeldeht, tad teescham leela nelaimo no tam zeltohs.

Gesfch Seemet=Amerikas walbischana semm gaddcem wahrnas gribbeja isdeldeht, un sohlija maksu par katra wahrnas galwu, bet wissadi fuffaini tâ wairojahs, kâ naudu sohlija teem, kas tahs saudseja un kohpe.

Bija weens mahzihts kungs, kas us dabbas leetahm usmannija, tas teize, kâ bes besdeligahm semme tuffscha paliktu no eedsihwotajeem.

Rahds Calenders, Beer wahrda, noschahwe tschurkstii perrejama laikâ, un redseja pulku musfchu, kas wehl dsihwas un wesselas par putna

deggonu israhpe, gusa un rikla ar tahm bija piinas.

Kas buhtu, kad wiffi kuffaini dschwotu un waisfotohs?

Prohwas gabbals,

no tahs schinnis awisès nesenn apsohlitas grahmatas: „Stahsti tahs kristigas basnizas, jeb isstahstischana par tizzibas leetahm un teem turklaht wehrâ leekameem notikkumeem.

Pirma nodatta; no rma lihds 70tu gabdu pehz muhsu Runga Jesus peedsim-schanas.

„Zumfiba apklahje to semni, un krehliba tahs tautas,“ kad Deews farwu weenpeedsimmschu Dehlu pasaulè fuhstija, „fa wisseem zilwekem taptu palihdschts, un tee pee pateesibas atsihschanu nahktu.“

Gan bija tas Augstakais zilwekus pehz farwas lihdsibas raddijs, „bija winneem dewis fapratigu atsihschanu, labbu un launu teem parahdijis (Sibr. 17, 6.),“ bet, fakka tee fwehti raksti, „jebchu tee irr sinnajuschu, weenu Deewu effam, tatschu ne irr tee winnu kâ Deewu gohdinajuschu, nedf winnam pateikuschi, bet to gohdibu ta ne isnihziga Deewa irr pahrwehrtrijuschu eeksch kahdu gihmi, kas lihdsigs irr nihzigam zilwekam, un putneem un tschetrkahligeem lohpeem un tahrpeem. Tapehz Deews tohs arridsan irr nodewis winnu firschu eekahroschanas, un us pahrwehrstu prahtu, to darriht, kas ne klahjahs (Neem. I, 21. 23. 24. 28.).“

Tâ bij pee paganeem, kas dauds deewektus, zilweku gihmjeem lihdsigus, tizzeja, sewim bildeš no teem taifija, un tohs ar zilwezigahm wahjibahm, gekfibahm, netikkumeem apdahwinaja, jeb swaigines pee debbes un neprahtigos lohpus peeluhdse. Ar tahdu elka-deewu kalposchanu bija daudskahrt breefnigas negantibas saweenotas. Sawu Deewu dusinas kluffinadami, islehje tee affinis newainigu behrnu, faistitu zee-tumneeku wirs uppxu altareem, pat fwehtas

wheetas kalpoja kahribai un plihfeschanai, jo tee schlittehs, fa paschas debbefigas buhschanas (jeb Deewi) tahdus darbus darroht, un ar labpatilfschanu us schahdahm negantibahm skatotees.

Gan bija stary paganeem kahdi retti gudri wihri, kas bija nahkuschi pee atsihschanas weena weeniga, neredsama Deewa, ta radditaja, walditaja debbes un semnes; bet scheem retteem truhke par dattu wehl ta augstaka zilwezibas manta — ta deewiga behrniba,*) arridsan winnu labbaka atsihschana palikke teem zitteem laudim noslehpta. To gudru slegenas skohlas bija tikkai mahziteem, baggateem un augsteem pee-eijamas. Par nabbageem un semneem, kas nizzinaschanai un spehzigu gribbeschana par weenu laupijunu nodohiti, kas us wehrgoschanu un kalpigu-buhschanu pasuddinati bij, ne gahdaja neweens. Teem ne bija neweena skohla, neweens mahzitis, nekahda ustaisidama un labbodama**) Deewa-kalposchana.

Tâ walbija mahnu-tizziba un grehfi, truhkums, behdas un nelainiba tai plattâ paganigâ pasaulè.

Kamehr wiffas zittas tautas preeksch neezigeem elkeem klannijahs un farwas zellus lohziya, bija weenigi pee Zuhdu tautas, kas ne bij paganiga, ta wiffpirma tizziba eeksch ta weenweeniga, neredsama Deewa usturrejufees. No tahs schehligas Deewa gahdaschanas isredseta, kâ par fwehtischanu wiffas pasaules deenas no winnas widdu nahktu pateefa Deewa peeluhgschana garrâ un pateesiba, tappe schi tauta no wiffahm zittahm tautahm atschkirta, un eeksch ihpaschu stingru audsinaschanu turreta. Winnas firdszeetibas deht warreja to tikkai zaur bijaschanu waldbiht, un tapehz tappe ta appaksch to zeetu Mohsus bauslibu likta. Bet schai bauslibas tizzibai ne bija preeks un firds meers. Tee Zuhdi atsinne gan to weenigu Deewu, bet tee trihzeja fa kalpi preeksch winna wiffspehzibu, kas debbesi un semni peepilda; tee

*) tas irr: fwehts prahts un fwehts gars.

**) jeb fwehtu darridama.

peeluhdse to gan fà to Swehtu un Zaisnu, bet tee winneem uslikti grehku =, falihdstinaschanas = un pateizibas = uppuri, tahs schfihstischanas *), tik dauds bruhkes, un ta preesteru fahrta, atgahdinaja teem allaschin winnu grehzi bu, un no shmeja winnu bailibu preeksch ta atreebeja Deewa, preeksch ka dufinibas semme notrihze.

3. **P u r m a l,**

Miffes nuishas dahrsneeks un pagasta teefas ftrihweris.

E h r m i g a n o t i f f c h a n a.

Kahdam dakterim waijadseja nakti weenu flinneeku apmekleht. Zur aisbrauzis peesehje tas fawu sirgu pee to nammass sehtu, fur tas flinneeks dsihwoja. Kahdu pufs = stundu tur pakawejees, winsch atkal gribbeja fawds rattos eefahpt, bet par laimi eeraudsija, ka weens wihrs preeksch ta sirga stahweja tohs eemautus rohka turredams. Ne ilgi apdohmajis tam prah-ta nahze, woi kasinn tas kahds saglis ne buhs, winsch tam wihrum ar fawu speeki weenu fitteni par galwu dewe, ka tas apreibis pee semmes fritte, — un eesehdahs ahtri fawds rattos. Uzzumirkli peestrehje zits wihrs no ohtras puffed tam klaht un lezzoht eeelheze tannis paschds rattos pee ta daktera — kamehr schis atri prohjam brauze. Brauzohht tas fweeschineeks, to dakteri par fawu beedri turredams, winnu pamahzija kurrà eelà tam effoht jabrauz, ka tee jo ahtri no pilsehtas isbraukt warretu. Bet kad nu tas saglis redseja, ka winsch schohs wahrduus ne klauhdams, arween jo klahtaki tam pilsehtam brauze, eefauzahs tas itt dufnigi: „Zu stulbais, teiz jelle, fur tad tu ar mannim aisbraukfi?“ — „Us pollizeies, tu deedelneeks!“ atbildeja tas dakteris. Schohs niknus wahrduus dsirdoht, tas saglis fabihjahs un isleheze no teem ratteem, bet leelàs isbailès winsch ar fawu galwu starp teem ratteem fritte, tà ka tee ritteni pahr winna galwu pahrsfrehje, un tas saglis palikke fawàs af finis wahrtdamees us eelas gulloht. — c 3.

*) jeb meesu masgaschanas un zittas ahrigas eeraschas.

D a s c h a d i w a h r d i.

D s e h r e j s.

Lai tee zilweki buhtu tik flikti, fà winni gribbetu, kad tikkai tas brandwihns labbaks buhtu!

L a i m e.

Za laime irr fà ta wesseliba. Winna pee muns mahjo bes ka mehß to passstam un to gohdà turram.

Dascha meita ne prezze wihrum dabbuht, bet tikkai par seewu palikt gribbedama.

— c 3.

P a w a f f a r a s r i h t a = d s e e f m i n a.

1. Es preezigs sweizinaju
Scho Deewa pasauli,
Un sperru fawu kahju
Us sattu sahliti.
2. Uk! kahda kohscha raffa
Spihd sahles gallindis;
Ir kohks un puffed laffa
Schahs pehrles, agrumds.
3. Fau zihrulifchi mohde
No meega lautimus,
Un Radditaju gohde,
Kas teem dohd graudinus.
4. Klau! pohga lagfbigalla;
Zik kohfchi winnai eet. —
Sirds tohp no behdahm wakka
Un lihgfma us to weef'.
5. Schis laizinsch lohti preezigs
Rad wessels, pahrtizzis;
Bet winsch tam irraid stummigs,
Kas tuksch, kas panihzis.
6. Pats truhfums arri wabba
Us gudru gahdaschan'.
Lai tehrmannis friht baddà,
Kam ne ruhþ strahdaschan'.
7. Kam pahrtifschana rohàs,
Lai palihds nabbageem,
Lai remde zittu mohkàs;
Darr' preeku wahrguleem.

S. Nu tad ar mudru prahtu
 Pee darba feidsamees,
 Schis laizinsch nu irr klastu
 Kur sehjam, krahjamees.

— g.

Zeesas flubdinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
 ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
 tohp no Wallgahles un Skehdes pagasta teefas wiffi
 tee, kam kahdas taisnas praffischanas pee ta Skehdes
 fainneeka Draseiju Jndrika buhtu, kas sawas mahjas
 muishas un magasihnes parradu dehl wairs ne speh-
 dams walbiht, tahs atdewis, un par kurra mantu zaar
 schihs teefas spreeduma no 17ta Augusta f. g. konfurse
 nospreesta, scheitan usaizinati un safaukti, lai, wif-
 wehlafti 6 neddelu starpâ, tas irr lihfs 28tu Septem-
 bera deenu f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahs un
 sawas praffischanas usdohd, jo pehz ta nolikta laika
 neweens wairs ne taps peenemts. To buhs wehrâ
 nemt!

Wallgahles un Skehdes pagasta teefa tanni 17tâ
 Augusta 1833. I

† † † Weesbubben Girth, pagasta wezza-
 fais.

(Nr. 126.) H. Hübner, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu praffischanas
 jeb atlihdsinafchanas pee ta no mahjahm nespehzibas
 labbad islikta Freiberges fainneeka Tohgu Furra buh-
 tu, tohp usfaukti, wifwehlafti 30tâ Septempera f. g.
 ar tahm paschahm pee schihs pagasta teefas peeteiftees.
 Dstbafâ, 3imâ Augusta 1833. 3

† † † Druzze Jnte, pagasta wezzafais.
 (Nr. 35.) H. F. Schörner, pagasta teefas ffrihweris.

Pee ta Krohna Tschutschu muishas fainneeka Jacht-
 neeka ir pehz wezzeem Jahneem schinni gaddâ weens
 mas tumfschi bruhns firgs, 12 gaddus wezs, pee-
 klichis, tas, kam tas firgs peederr, warr pee Dohbe-
 les pagasta teefas peeteiftees un sawas taisnas peerah-
 dischanas peenest un to firgu pretti nemt.

Dohbeles pagasta teefa 2trâ Septempera 1833. 3

E. Blumenfeld, pagasta wezzafais.
 (Nr. 501.) L. W. Ewertz, pagasta teefas ffrihwe-
 ris.

Zitta flubdinafchana.

Zeelas Behrses muishas (pee Dohbeles) Lamberta
 firgus schogadd pehz Kalendera us fwehdeenu, 17to
 September, krist, un tadehl tikfai to deenu pehz tam
 eesahfsees, un 19tâ September turrehts taps. I

N. Kennhausen, muishas kung.

Naudas, labbibas un prezzu firgus us plazzi. Nihgê tanni 4tâ Septempera 1833.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 63½ kap. papihru naudas gelbeja	I	—	I pohds kannepu tappe makfahts ar	I	—
5 — papihru naudas	I	37	I — linnu labbakas furtes — — —	2	—
I jauns dahlderis	I	32	I — — flitakas furtes — — —	I	70
I puhrs rudsu tappe makfahts ar	I	40	I — tabafa	—	60
I — kweeschu	I	80	I — dselses	—	65
I — meeschu	I	—	I — sweesta	2	30
I — meeschu = putraimu — — —	I	50	I muzza filku, preeschu muzzâ — — —	5	50
I — ausu	—	60	I — — wihfschnu muzzâ — — —	5	75
I — kweeschu = miltu — — —	2	30	I — farkanas fahls — — —	6	—
I — bihdeletu rudsu = miltu — — —	I	60	I — rupjas leddainas fahls — — —	5	—
I — rupju rudsu = miltu — — —	I	30	I — rupjas baltas fahls — — —	4	50
I — jirau	I	30	I — smalkas fahls	4	—
I — linnu = sehklas	2	—	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda. stahw ar papihres naudu weenâ makfa.		
I — kannepu = sehklas	I	—			
I — kimmenu	5	—			

W r i h w d r i e f f e h t.

No juhrmallas = gubernementu augstas waldischanas puffes: J. D. Braunschweig, grahmatu pahrluhfotais.